

LO * LLIRI

(LO VENTALL)

Periódich Humorístich y Literari

SORTIRÁ CADA SETMANA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Trimestre. 3 rals.

5 CÉNTIMS

REDACCIÓ

Llovera (Padró), n.º 17

POSTA DE SOL

Nostre Concurs

Vinticinch han sigut las composicions rebudas, número per cert bastant respectable tenint en compte la índole de nostre periódich.

Lo fallo qu' ha donat lo jurat á aqueixas composicions es lo següent:

Premi de la Redacció

Composició núm. 23. «La Mortalla.» L: «Vesten Anton....»

Accésit.—Composició núm. 18 «Metamórfosis.» L: «Desvaris».

Premi ofert per D. R. Salvat

Composició núm. 2. «El perque no fuman las donas.» Lema «Rahons, opinióys y consideracions».

Accésit.—Composició núm. 4. «Interviewant» L: «¿Perque no fuman?»

Premi ofert per D. E. Fornells

Composició núm. 20. «La claror de la lluna.» L: «Astre nocturn.»

Accésit.—Composició núm. 19. «La claror de la lluna.» L: «Cascata de plata».

Premi ofert per D. J. Pedret

Composició núm. 16. «Amor.» L: «¿De quantas clases n' hi ha?»

Accésit.—Composició núm. 1. «Amor ¿De quantas classes n' hi ha?» L: «La materia es una, las manifestaciones de la materia son infinitas (La ciencia)»

Premi ofert per D. P. Codina

Composició núm. 17. «Cambi

de tapadora.» L: «Ja sapigueren ja lo que feren».

Accésit.—Composició núm. 5. «Perque 's substituí la fulla, adoptan pantalons los homes y faldilas las donas.» L: «In illo tempore.»

Premi ofert per D. J. Aladern

No haventse presentat cap composició pel tema indicat per aquest premi lo jurat l' ha otorgat, per creuerla molt mereixedora de premi, á la

Composició núm. 12. «Poesía.» L: «Ella es el ángel de los amores... (A Ros Romero)».

Premi ofert per J. Solé Valls

No haventse presentat cap composició pel tema senyalat per aqueix premi, lo jurat l' ha declarat desert.

Aqueix es lo fallo qu' am tota conciencia ha donat lo jurat.

Desclosos los plechs que contenian los noms dels autors de las composicions premiadas, han resultat ser los següents senyors:

N.º 23 D. Adrià Rocabrúna.

» 18 » A. Carrasca Gayan.

» 2 » Joseph Asmarats.

» 4 » Pere Colomer Fors.

» 20 » Hortensi Güell.

» 19 » Rafael Font Torralbas.

» 16 » Bonaventura Ramentol

» 1 » J. Gonzalez Murciano.

» 17 » D. Vilanova Cuspinera.

» 5 » Joseph M.ª Rendé.

» 12 » Salvador Borrut Soler.

Los autors premiats poden passar á recullir sos corresponents premis en la llibreria de don Pere Tost, Arrabal baix de Jesús. Se pot delegar á una persona per

anarlos á recullir mediant un re-
cibo firmat pel autor.

Aqueixa redacció dona facultats als autors pera publicar sos treballs.

Reus 12 Janer 1899.

LA REDACCIÓ.

Agonitsant

Jo no sé com ta mirada
penetrá dintre mon cor.
¡Perque tos ulls flamarada
van encendrer, qu' abrasada
tenen ma ánima d' amor!

Perqué tu, á qui malaeixo
vas posarte en mon camí
per no veure 'l que sofreixo,
que 'l cabell blanch ya tenyeixo
pel torment que 'm fá morí.

Si no havías de comprendre
l' amor meu, lo meu afany,
¡perque mon pit fer encendre
cuant ton cor no es mes que cen-
bo tan sols per causar dany! [dra

Cuantes vanas esperansas
abrigaba dins mon cor.
¡Felicitat! sols avansas
y al ser á mitg camí llansas
fel que causa l' amarch plor.

Los meus somnis de ventura
en sufriments s'han tornat,
y assediad per ta hermosura
mon pensament, per tortura,
ton recort l' ha trastornat.

No goso ¡oh, no! de la vida
y per tot sento fredor;
ma esperansa al ser fallida

per ta ingratitud malehida,
destrossa també mon cor.

¡Que s' ha fet de la alegría
que sentia avants mon pit!
¡Ill-lusions! sols son d' un día.
Somnis d' or ab que vivia
¡que us'heu fet,perque heu fugit!

¡Oh mare! tu que ta vida
darias per ma salut
veurás prompte consumida
mon ánima mal ferida,
cercant mon ser l' ataut.

Puig al cor sento glasada
y es la mort qu' es va acostan...
¡Adeu, mareta estimada!...
¡Adeu, amor, despiadada!...
no has comprés mon cor qu' es

RICARDO PALLEJÁ. [gran.

Tarragona 20/12/98.

Cosas del Amor

Instántania

Pobre Recaredo... Als ulls de
tothom deuría ésser felis, es clar,
es rich, te molta moneda.. ¡Ay!
infelis del que pensa que 'l or
pot fer ditzosa á la humanitat.
¡Que 's l' or? res mes que mate-
ria y la felicitat no es esclava de
la materia.

En Recaredo donchs, no es fe-
lis, ben clar ho demostra sa fe-
somia melángica, son carácter
reservat, y no ho es, perque es
un dels pochs joves que teánima,
cor y cervell; per aixó sofreis y
's corseca. Sos sufriments son

causats per una malaltia, pero una malaltia d'aquellas que no las cura la ciencia, es mal d'amor, pero d'amor verdader, sublim, ideal, tal com lo pot sentir qui com en Recaredo te 'ls sentiments.

En mal hora va fer naixer aqueixa passió en son cor, una gentil senyoreta, una d'aquelles coquetes de ciutat, sens pensar, infelis, que no s'entendrian, puig ella, encar que tinga cor, lo té, com té camas y brassos, no per bategar al foch de la passió.

Ell ja veu qu' al costat d'aquella dona no pot esser felis, pero no sap despéndrersen, puig de cada dia aumenta sa passió... y ella... sempre igual... indiferenta... freda...

Quant ell foll d'amor li comunica sas ideas, ella somriu y dihentli «boig» gira l'esquena y 'l deixa; allavors, ell, pert los sentiments y molts cops ha corregut al seu derrerera per escanyarla y arrencar-li aquell cor que jau inmutable al fons del pit tapat per ricas sedas.

Ella á pesar de tot tambe 'l vol, tambe l'estima, lo troba guapo, elegant, li agrada 'l seu posat melàngich perque troba que li escau... totas las amigas li dihent lo mateix... fins li tenen enveja.

Sembla mentida, tots dos se volen, l'un viu per l'altre.... y no podran ser may felissos, tenint de viure tots dos corsecats pels sufriments; no 's comprenen.

Cosas del amor.

PERE CAVALLÉ.

Reus, Janer, 1899.

ENDEVINALLA

Es una cosa que 's forma d' una multitud de gent, que vol se ilustrada y noble, y no demostra 'l que sent. Propaga sempre ab desfici l'indiferencia mes gran ab cosas que sols serveixen per instruí al ignorant. Si naix una cosa digna, ell li nega protecció...

Nota: *En lo próxim disapte ya veuran la solució.*

J. TONS PUEY.

Reus Janer 99.

La Viuda

El cap cotxo, agenollada dintre el temple silenciós, la jove viuda murmura molt baixet una oració.

Resa la pobre y suspira y plorant s' esqueixa el cor; se distreu tancant els llabis y humitejats els ulls clou. Prou li dihen que á Deu pregui.. pregá... resá... ¡quin consoll! ¡Si pensar en Deu desitja y no mes pensa am l'espós? Deu.. ¡oh Deu!.. y que es per ella? Si va al temple al ferse fosch y devant del Crist se postra fervorosa de genolls, si derrerera la columna las rejolas mulla am plors al matí de matinada

lo senyoret may me mira la feyna
que faig, després es quasi tot lo
dia tora, com que l' ofici li obliga,
es metge, y jo, parlant am fran-
quesa estich bé y tinch temps per
tot.

Be, be, á veure si dono un altre
empenta al drama (*agafa la ploma
y medita*) Aqueixa escena la trobo
molt pesada, no se com tirarla en-
devant... Aquí hi podria fer entrar
aquell poca solta de la escena pri-
mera.

ESCENA II

Dit y RAMON pel fondo bastant depressa. Vestirà
molt malament.

QUI. Ep mestre, aqueixa casa te amo.

RA. Ya ho sé y per ell vinch.

QUI. Donchs are no 's troba á casa. ¿Que
pot-ser vos fa mal algo?

RA. No, home no, no 'm fá malt rés.

QUI. Donchs, nada si 's vol esperá.

RA. Sí, l' esperaré. Que no 'm coneixes.

QUI. No senyor.

RA. Com que no, si vinch molt sovint aquí.

QUI. Ja veurá, com que jo fá poch temps que soch á la casa... com-
prent.

RA. Ja, axis no es es estrany (*parlant per ell*) *que un hombre de mi linage descienda á tan ruin posición.*

QUI. (*ap.*) Aqueix tipo se 'm fá intere-
sant; pot-ser es cómich.

RA. Soch l' home mes desgraciat qu'
habita aqueix mon de monas.

QUI. (*ap.*) Pot ser també... (*alt*) escolti
home, una pregunta. Vosté diu
que 's desgraciat, vritat?

RA. Y tant, home y tant.

QUI. Donchs jo també ho soch molt.
(*ap.*) Si pogues saber la seva histo-
ria tal volta 'm serviria pel drama.
(*alt*) Vosté 'm fa cara de ser poeta.

RA. Com á poeta no m' hi conto, pero
sí, com á simple aficio: at. (*ap.*)
Que li dich are á aqueix ximple.

- QUI. (*ap.*) Quant jo ho deya..... (*alt*)
Donchs jo també ho soch.
- RA. Si, m' en alegre.
- QUI. Home xóquila. (*la xocan*) Amigos
hasta la muerte.
- RA. Donchs aixís acabarem haviat l'
amistat perque jo avuy me mato.
- QUI. Que li han rebentát un drama?
- RA. No una comedia (*fa un badall*).
- QUI. (*ap*) Pobret, també te gana, ja 's co-
neix ja que 's poeta (*alt*) Home cre-
guim no s' apuri. Jo m' he vist mes
xiulat que vosté y no m' he mort
may, ho pot ben creure. Jo hi pas-
set també molta gana, molta, per-
que 'ls versos prou deu saber que
no donan y sort de la sort que he
pogut entrar de criat á aqueixa ca-
sa, ja veu, de criat, oh y encare gra-
cias. Créguim, créguim no s' apu-
ri. ¿Y en quin teatro li han xiulat
aquesta comedia?
- RA. Amb un teatro que no paga res lo
que hi entra, pero un cop ets dins,
¡ay la mare.!

QUI. Home, aixó m' interessa, tingui fumi, (*li dona tabaco*) (*ap.*) pot ser així 'l faré cantar. ¡Oh! 'm sembla que hi fet sort, aqueix tipo es pel meu drama. (*alt*) Bé donchs en quin teatro era? á veure, espliquis.

RA. ¿No ho atina? Aqueix teatro es lo mon.

QUI. ¡Oh! aixó es sublim, aixó encare no ho havia dit ningú. Home donchs espliquim l' argument que jo amb aqueixas cosas m' hi exalto.

RA. Allá vaig.

Jo, soch fill d' una familia ben acomodada de Cap-pelat. Vaig naixer y vaig entrar en aqueix gran teatro que 'n dihent mon y ahont tothom es actor y espectador. Vaig arribar als vint anys y no tenia ofici ni benefici, solsament sabia derrotar la fortuna dels meus pares á trotxe y á motxe fent tota clase de calaveradas.

QUI. Oh aixó es piramidal, es un comensament de primera.

rato avans de surti el Sol,
no ho fá per Deu no, no resa,
no es pel cel son pobre cor,
es que fuguint del bullici,
de las platxerías del mon
que am tristesa li recorda
felicitat de altres jorns,
troba allí la pau que busca
la soletat pel seu dol.

Y allí plorant recullida
pot no á Deu fer oració;
y si consagrà una llágrima
am memoria del espós,
que no prega, resa ni ora,
quí ha perdut com ella el cor.

JOAN PUIG.

Selva, Novembre, 98.

A NOSTRES LECTÓRS

DESPEDIDA

A causa de perentorias obligacions, ens veyem obligats á suspendre la publicació de nostre humil periódich. Tots los que componen la redacció necessitem del treball manual pera viure y no podem soportar, per are, los nombrosos sacrificis, tant morals com materials, qu' aqueixa publicació 'ns imposa.

Estem sumament agrahts de tots quants han secundat nostra idea y 'ns han ajudat, de tots los qu' han seguit amb interés los nostres passos, á aqueixos no sabem com donárlshi las gracias. En cambi hi ha un' altre part de públich, lo públich estúpit de sempre, que 'ns ha vist amb indi-

ferencia, ni tant sols s' ha adonat de que á Reus sortia un setmanari literari, qu' encar que poca cosa ha fet, podia fer molt, puig encar que som joves, quasi criaturas, teniam coratje per anar lluny per arribar fins allá hont nostre exaltada fantasía havia somniat, pero la atterradora realitat ens ha fet caure ferits pel pes del desengany.

Lo públich de Reus es aixís, vergonya 'ns causa confesarho porque 'n som fills y l' estimem, pero 'l desengany ens obliga á parlar clar.

No sembla mentida que en una població com la nostra, que 's compón de 30.000 habitants, que passa per ilustrada y que figura com una de las poblacions mes importants de Catalunya, no sembla mentida repetim que no s' hi pugui sostenir un periódich literari setmanal que costa cinch centims número?

Donchs si, á Reus no s' en pot sostenir cap, y per fer tal afirmació no cal sino recordar las innumerables empresas qu' ho han probat. Totas han sucumbit víctimas d' aqueix públich.

En cambi se mantenen **SIS** diaris y **UN** setmanari **Polítics**. D' aqueix modo está la cultura de nostre poble.

Si haguessim fet un periódich *pornogràfic* per l' istil de «El Fandango», allavors ja hauria estat un' altre cosa, pero res que hi farém.

De tots modos, repetim, no tothom es aixís, també hi ha la seva part bona, com en todas las cosas, y aqueixos son los que 'ns

han ajudat y 'ls que sentirán
junt amb nosaltres la desaparici-
ció de Lo LLIRI.

Si no haguessin estat las ocu-
pacions que mes amunt he apun-
tat, hauriam continuat, puig
quant vam comensar ja sabiam
lo que 'ns tocava, fer sacrificis
de tota mena, y 'ls hauriam con-
tinuat fent, pero es lo que diu lo
refrá «Contra forsa no hi ha re-
sistencia».

De tots modos no 'ns despedim
em definitiva, encare ens quedan
anims, per continuar tant promp-
te 'ns ho permetin nostras obli-
gacions.

Interinament donem l' **Adeu**
am tot lo sentiment de nostres
cors, á tots nostres llegidors, á
tots los coloboradors y en una
paraula á tots los que han fet
quelcom per nosaltres, y al ma-
teix temps, serveixintlos aques-
tas ratllas com á prova de nostre
gratitut.

La Redacció.

A MON INTIM AMICH Y DIBUIXANT D'

«EL SIGLE»

Enrich Casanovas y Foleá

Ja que m' has dat tantas probas
de bon company, Casanovas,
acéptam eix humil *vers*
qu' avuy de cor te dedico
y á la vegada publico
(si 'l Director me l' admet.)

En ell no hi busquis matèria
per un dibuix; sols la déria
d' omplir planas trobarás,
y en ellas la «poesia»,

aquell ideal que 'ns guía
hi reflecta per atzar ..

ja describint de l' aubada
aquella aurora rosada
ab que s' enjoya l' Istiu;
de las frondosas boscúrias;
aquellas dolsas cantúrias
ab que l' aucellet humil

entona, mentres s' enlayra
en l' enervadora flayre,
entre crepúscols de llum,
el Sol de la nova vida
qu' ab son escalf tant convida
en dias frets com avuy.

De nostres passats las gestas
qu' ab sas immortals conquestas
admiras... avergonyit
al vèurer tot aquell poble
avants lliure y gran y noble,
esclau avuy y sumís...

De nostras costums pagesas
aquells ambents de grandesas
que tant esplayan el cor
dels que lluytan per el día
que 'ls llassos d' autonomia
ens ben governin á tots...

De las ciutats populosas
las veus que, maravellosas
aixecan al san Treball
el cant que tant dolsifica
y á las rasses purifica:
el ¡¡*Catalunya y Avant!*!

En fi: ja soch 'hont volia;
aquí tens la *poesia*
que desde 'L LLIRI 'm complasch
enviante; y ara firmo,
pel Director exigimho,
al temps qu' estrenyo tas mans.
S. BORRUT SOLER.

Barcelona 11199.

LO PRIMER BES....

A.....

A ta boca una nit que feya fosca
lo primer bes d' amor vaitg estampar.
De primer, tu em vas fer molt mala cara
Despres poch á-poch te vas ja calmar
fins que despres vas dirme á cau d' orella
creyent qu' algun ximple estava escoltant
—Si m' en fas ara dos á cada galta
poch saps tu lo contenta qu' em farás.

Per aixó de llavors, ton hermós rostre
se veu per mi, mil cops petonejat.

PAU CODINA.

Reus 121199.

PLANYY

*Me 'n vaig nineta á la guerra
A defensá á Deu y al rey...
Beneida sia si 'm torna
Altra cop als brassos teus.*

Demá al mati á primer hora
Deixarè aquet poble meu,
Hont he passat ma infantesa,
Hont he dit mos mots primers.

Deixarè per primer volta
Los llochs tan aymats per mi...
¡Deu sab si 'ls tornarè á veurer!
¡Potser no torni á venir!

Ab lo cor ple de tristesa
Demá quan siga en el coll,
Darè l' ultima mirada
En aquest estimats llochs.

*Me 'n vaig nineta á la guerra
A defensá á Deu y al rey...
Beneida sia si 'm torna
Altra cop als brassos teus,*

* *

Si algún jorn veus d' aquí casa
Glòps de fum per lo buscam,
Pensa que hi soch jo tal volta
Per Deu y pe 'l rey lluytan.

Quan veigis venir al poble
Molta gen portant ferits..
Y veigis obrir la terra
Y en els morts tirar á dins.

Besa per mi nena aymada,
Per si acás soch ab los morts.
Y si no hi soch.. perque 'm lliuri
De las balas... y del foch.

*Me 'n vaig nineta á la guerra
A defensá á Deu y al rey...*

*Beneida sia si 'm torna
Altra cop als brassos teus,*

*
**

Jo tranquil vaig á la lluyta
Conflánt ab ton amor,
Ell serà qui 'm darà forsas
Per lluytá contra 'l traidor.

Prega á Deu, nineta hermosa
Perque prompte viugui aquí
Y tornarè en els teus brassos...
Si es que 't recordas de mi.

Mes si al retorná joyós
T' haguesis de mi oblidat,...
Mes valdria que una bala
Me deixès estenallat.

*Me 'n vaig nineta á la guerra
A defensá á Deu y al rey,
Beneida sia si 'm torna
Altra cop al sbrassos teus*

RICARDO N.

* NOVAS *

Demá se celebrarà en la Societat «La Palma» una escullida funció teatral. Esperem no hi faltará concurrència.

En lo present número repar-
tím lo según fulletí A GRAN
MAL PITJOR REMEY.

Correspondencia

M. B. Home per mort de Deu, aixó fora pendre 'l pèl de 'ls lectors.

A. G.—Barcelona. Aqueixas *Intimitats* no poden comunicarse al públich.

X. V.—Bacelona. No m' acaba d' agradar.

G. F. Sab que V. despunta? Pera complaurel vaig á reproduir-lo aquí

EXCURSIÓ

—Vols vindrer dema 'l matí,
estimada Teressina,
á nostra hermosa mina
y beuré m' aygua ab dali?

Me desdich de copiar mes perque 'm sembla qu' algun lector cauria en basca, y si acás tos lectora... desseguida 's fan mals pensaments... y... per xó poso punt final.

B. R.—Barcelona. Está bé.

F. C. C.—Id. Id. id.

Pepet del Carril.—Barcelona. Molt bé; llástima que no puga publicarse.

J. P.—Selva. Tot molt bé. Ja us escriuré particularment.

Joaquim.—Vilanova y Geltrú. Loseu dibuix per nosaltres no fá, pot ser la «Ilustració Artística» li compraría. En quant als versos he escullit lo millor y 'l publico á continuació.

Quant me mare moribunda
estaba, me va dí conmoguda
—Quant morta sia, dem un bes
¡que 'l sentiré! fill meu.

E. V. «Nit de tempesta» retocat un poch pot anar; l' altre no.

A. del Singlot.—Barcelona. Es aprofitable.

S. G.—Tarragona. Retocat un poch pot anar.

Pepet de Gracia. Pot ben anar.

M. G. J. M' agrada.

IMP. FILLIS SANJUAN